

21η Μαΐου
1973

ΓΕΝΙΚΟΣ
ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ
ΤΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΝΙΚΟΥ ΣΑΜΨΩΝ

[ΔΙΚΑΣΤΑΙ: ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ, Πρόεδρος,
ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗΣ, Α. ΛΟΓΖΟΥ, ΧΑΤΖΗΝΑΣΤΑΣΙΟΥ, ΜΑΛΛΑΧΤΟΣ, Δικασταί]

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Αίτητής,

κατά

ΝΙΚΟΥ ΣΑΜΨΩΝ,

Καθ' ού ή αίτησις.

(Αίτησις 'Αρ. 1/73).

Γενικός Εισαγγελεύς τής Δημοκρατίας – Παράτασις θητείας αὐτοῦ μετὰ τήν ἡμερομηνίαν καθ' ἣν συνεπληρώθη ή ήλικία ἀναγκαστικῆς ἀφυπηρετήσεώς του – Έγένετο νομίμως – 'Άρθρον 8(4) τοῦ Περί Συντάξεων Νόμου (Κεφ. 311) (ώς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ Νόμου 9 τοῦ 1967), ἄρθρα 2 καί 8(4) τοῦ Περί Δικαστηρίων Νόμου τοῦ 1960 (Νόμος 14 τοῦ 1960) καί 'Άρθρα 112.4, 153.7(1) καί 153.11 τοῦ Συντάγματος.

Προδικαστική ἔνστασις.

Προδικαστική ἔνστασις ἐγερθεῖσα κατά τήν διάρκειαν τῆς ἀκροάσεως αἰτήσεως δι' ἄρσιν, δυνάμει τῶν προνοιῶν τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ Συντάγματος, τῆς ἀουλίας τοῦ Μέλους τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων Νίκου Σαμψῶν, διὰ νά καταστή δυνατὸν νά διωχθῆ οὔτος ποινικῶς διὰ ὠρισμένα ἀδικήματα.

Α. Λουκαΐδης, Ἀνώτερος Δικηγόρος τῆς Δημοκρατίας, καί Μ. Φλουρέντζος, διὰ τόν Αἰτητήν.

Α. Κληρίδης, Α. Χατζηϊωάννου, Α. Νεοκλέους, Τ. Ἡλιάδης, Γ. Ἀριστείδου, Π. Δημητρίου καί Δ. Σαμψῶν, διὰ τόν καθ' οὔ ή αίτησις.

Τά πραγματικά περιστατικά τῆς ἐνστάσεως ἐκτίθενται ἀρκούντως εἰς τήν ἀπόφασιν* τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη αὕτη.

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ, ΠΡ.: Κατά τήν διάρκειαν τῆς ἀκροάσεως τῆς παρουσίας αἰτήσεως δι' ἄρσιν, δυνάμει τῶν προνοιῶν τοῦ

* An English translation of this decision appears at pp. 95—98 post.

Σημείωσις: Ἡ αίτησις περί ἄρσεως τῆς ἀουλίας ἀπεσύρθη πρό τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐπιφυλαχθείσης ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου.

άρθρου 83 του Συντάγματος, της άσυλίας του Μέλους της Βουλής των Άντιπροσώπων Νίκου Σαμψών, διά να καταστή δυνατών να διωχθή ούτος διά τὰ άδίκηματα τὰ αναφερόμενα εις τὸ κατηγορητήριον τὸ ὁποῖον ἔχει ἐπισυναφθῆ εις τὴν αίτησιν, ὁ συνήγορος τοῦ καθ' οὗ ἡ αίτησις ἡγειρεν ἐνοστάσιν ὅτι ὁ Γενικός Εἰσαγγελεύς τῆς Δημοκρατίας, κ. Κρίτων Τορναρίτης, ἐκ μέρους, καὶ τῆ συγκαταθέσει, τοῦ ὁποῖου συνετάχθη, βάσει τῆς σχετικῆς νομοθεσίας, τὸ κατηγορητήριον καὶ ὑπεβλήθη ἡ ἐν λόγῳ αίτησις, δὲν κατεῖχε, κατὰ τὸν οὐσιώδη χρόνον, νομίμως τὸ ἀξίωμα τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως, διότι ἔδει νὰ θεωρηθῆ ὡς ὑποχρεωτικῶς ἀφυπηρητήσας κατὰ τὴν 27ην Μαΐου 1970 ὅτε συνεπλήρωσε τὸ 68ον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

21η Μαΐου
1973
—
ΓΕΝΙΚΟΣ
ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ
ΤΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΝΙΚΟΥ ΣΑΜΨΩΝ

Ὁ συνήγορος τοῦ καθ' οὗ ἡ αίτησις ὑπέβαλε, περαιτέρω, ὅτι παράτασις τῆς θητείας τοῦ κ. Τορναρίτη ὡς Γενικοῦ Εἰσαγγελέως μετὰ τὴν 27ην Μαΐου 1970 ἦτο ἄκυρος ὡς οὐσα ἀντισυνταγματική, ἐν ὄψει τῶν προνοιῶν τῶν ἀρθρῶν 112.4, καὶ 153.7 (1) τοῦ Συντάγματος.

Τὸ ἀρθρον 112.4 τοῦ Συντάγματος προνοεῖ ὅτι:—

« Ὁ γενικός εἰσαγγελεύς καὶ ὁ βοηθὸς γενικοῦ εἰσαγγελέως τῆς Δημοκρατίας εἶναι μέλη τῆς μονίμου νομικῆς ὑπηρεσίας τῆς Δημοκρατίας καὶ ὑπηρετοῦσιν, ὑφ' οὗς ὄρους οἱ δικασταὶ τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου πλὴν τοῦ προέδρου τούτου καὶ δὲν ἀπολύονται, εἰμὴ ὑφ' οὗς ὄρους καὶ καθ' ὃν τρόπον οἱ δικασταὶ οὗτοι».

Τὸ δὲ ἀρθρον 153.7 (1) τοῦ Συντάγματος προνοεῖ ὅτι:—

« Οἱ Ἕλληνες Δικασταὶ καὶ ὁ τοῦρκος Δικαστὴς τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου εἶναι μόνιμα μέλη τῆς δικαστικῆς ὑπηρεσίας τῆς Δημοκρατίας καὶ παραμένουσιν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ μέχρι τοῦ ἔηκοστοῦ ὀγδόου ἔτους συμπεπληρωμένου».

Ἐκ τῶν ἐνώπιον ἡμῶν τεθέντων στοιχείων προκύπτει ὅτι ἡ θητεία τοῦ κ. Τορναρίτη ὡς Γενικοῦ Εἰσαγγελέως παρετάθη κατ' ἀρχὰς διά τρία ἔτη, μέχρι τῆς 27ης Μαΐου 1973, καὶ ἀκολούθως δι' ἄλλα τρία ἔτη, μέχρι τῆς 27ης Μαΐου 1976. Ἡ παράτασις μέχρι τῆς 27ης Μαΐου 1973 — (καὶ οὐσιαστικῶς περὶ αὐτῆς ἀσχολούμεθα διότι ἡ αίτησις περὶ ἀρσεως τῆς άσυλίας κατεχωρήθη τὴν 3ην Μαΐου 1973) — ἐγένετο συμφώνως πρὸς ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ληφθεῖσαν τὴν 9ην Ἀπριλίου 1970 βάσει τῶν σχετικῶν προνοιῶν τοῦ Περὶ Συντάξεων Νόμου (Κεφ. 311).

Τὸ ἀρθρον 153.11 τοῦ Συντάγματος προνοεῖ ὅτι:—

« Ἡ ἀντιμισθία καὶ οἱ λοιποὶ ὄροι ὑπηρεσίας τῶν Ἑλλήνων

21η Μαΐου
1973

ΓΕΝΙΚΟΣ
ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ
ΤΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΝΙΚΟΥ ΣΑΜΨΩΝ

Δικαστῶν καὶ τοῦ τούρκου Δικαστοῦ τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου καθορίζονται διὰ νόμου».

Ἐπίσης τὸ ἄρθρον 8(4) τοῦ Περί Δικαστηρίων Νόμου τοῦ 1960 (Νόμος 14/60) προνοεῖ ὅτι:—

« Τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ παρόντος νόμου, κατὰ τὰ λοιπὰ ἕκαστος Δικαστῆς θὰ ὑπόκειται εἰς οἰονδήποτε νόμον ἢ κανονισμόν ρυθμίζοντα ζητήματα ὑπηρεσίας τῶν μελῶν τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας τῆς Δημοκρατίας».

Δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Νόμου 14/60 ὁ ὅρος «Δικαστῆς» περιλαμβάνει καὶ Δικαστὴν τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου.

Ἐκ τῶν προαναφερθεισῶν προνοιῶν προκύπτει ὅτι ὁ Γενικὸς Εἰσαγγελεὺς ὑπόκειται, ὡς οἱ Δικασταὶ τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου, «εἰς οἰονδήποτε νόμον ἢ κανονισμόν ρυθμίζοντα ζητήματα ὑπηρεσίας τῶν μελῶν τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας τῆς Δημοκρατίας».

Εἰς ἕκ τῶν ὄρων ὑπηρεσίας τῶν μελῶν τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας τῆς Δημοκρατίας περιλαμβάνεται εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ Περί Συντάξεων Νόμου (Κεφ. 311), ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ Περί Συντάξεων (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1967 (Νόμος 9/67). Ἡ παράγραφος (4) τοῦ ἄρθρου 8 προνοεῖ ὅτι:—

« Ἀνεξαρτήτως τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον δύναται, ἔαν θεωρῇ τοῦτο ἐπιθυμητὸν πρὸς τὸ δημόσιον συμφέρον, νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς ὑπάλληλον ὅπως παραμείνῃ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ μετὰ τὴν ἡμερομηνίαν καθ' ἣν συμπληροῦται ἡ ἡλικία ἀναγκαστικῆς ἀφυπηρητήσεως αὐτοῦ ἐπὶ τοσοῦτο χρονικὸν διάστημα ὅσον τὸ Συμβούλιον ἤθελεν ὀρίσει».

Ὡς ἤδη ἀνεφέρθη, τὴν 9ην Ἀπριλίου 1970 τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 9577, ἀπεφάσισε τὴν παράτασιν τῆς θητείας τοῦ κ. Τορναρίτη ὡς Γενικοῦ Εἰσαγγελέως διὰ περίοδον τριῶν ἐτῶν, μετὰ τὴν 27ην Μαΐου 1970, ὅτε θὰ συνεπληροῦτο ἡ ἡλικία ἀφυπηρητήσεως αὐτοῦ, ἥτοι μέχρι τῆς 27ης Μαΐου 1973, ἔαν ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἤθελε παρατείνει, διὰ τὸ αὐτὸ διάστημα, τὸν ἤδη ὑφιστάμενον διορισμὸν τοῦ κ. Τορναρίτη ὡς Γενικοῦ Εἰσαγγελέως. Τὴν δὲ 10ην Ἀπριλίου 1970, διὰ πράξεώς του ὑπ' ἀριθμὸν 103/70, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, ὡς τὸ δυνάμει τοῦ Συντάγματος ἀρμόδιον πρὸς τοῦτο ὄργανον, παρέτεινε μέχρι τῆς 27ης Μαΐου 1973 τὴν θητείαν τοῦ κ. Τορναρίτη ὡς Γενικοῦ Εἰσαγγελέως.

Δεδομένου ότι ο Γενικός Εισαγγελεύς υπηρετεί υπό όρους οι όποιοι περιελάμβανον την δυνατότητα παρατάσεως τής θητείας του, δυνάμει του άρθρου 8(4) του Περί Συντάξεων Νόμου, και δεδομένου ότι η τοιαύτη παράτασις εγένετο υπό τῶν κεκτημένων πρὸς τοῦτο ἀρμοδιότητα ὀργάνων, ἦτοι τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, ἔχομεν τὴν γνώμην ὅτι ἡ θητεία τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως παρετάθη νομίμως μέχρι τῆς 27ης Μαΐου 1973. Τὸ αὐτὸ δὲ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν μεταγενεστέραν παράτασιν τῆς θητείας τοῦ κ. Τορναρίτη ὡς Γενικοῦ Εἰσαγγελέως μέχρι τῆς 27ης Μαΐου 1976, δι' ἐτέρας ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὑπ' ἀριθμὸν 12174, ληφθείσης τὴν 8ην Μαρτίου 1973, καὶ δι' ἐτέρας πράξεως τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, ὑπ' ἀριθμὸν 136/73, γενομένης τὴν 13ην Μαρτίου 1973.

Ὡς ἐκ τούτου ἡ ὑπὸ ἐξέτασιν ἑστῶσις τοῦ συνηγόρου τοῦ καθ' οὗ ἡ αἴτησις ἀπορρίπτεται ὡς ἀβάσιμος.

Ἐνστάσις ἀπορρίπτεται.

This is an English translation of the decision in Greek appearing at pp. 92 - 95, *ante*.

Attorney-General of the Republic—Extension of services of, on attaining the age of compulsory retirement—Lawfully made—Section 8(4) of the Pensions Law, Cap. 311 (as amended by Law 9 of 1967), sections 2 and 8(4) of the Courts of Justice Law, 1960 (Law 14 of 1960) and Articles 112.4, 153.7(1) and 153.11 of the Constitution.

Preliminary objection.

Preliminary objection raised in the course of the hearing of an application for the lifting, under Article 83 of the Constitution, of the immunity from prosecution of a Member of the House of Representatives, Nicos Sampson, in order that he may be prosecuted for certain offences.

L. Loucaides, Senior Counsel of the Republic and M. Flourentzos, for the Applicant.

L. Clerides, A. HadjiIoannou, A. Neocleous, T. Eliades, G. Aristidou, P. Demetriou and D. Sampson, for the Respondent.

The facts relating to the preliminary objection sufficiently appear in the decision of the Supreme Court dismissing the objection.

1973
May 21

—
THE ATTORNEY-
GENERAL OF
THE REPUBLIC
v.
NICOS SAMPSON

The following decision was delivered by:—

TRIANTAFYLIDIS, P.: In the course of the hearing of the present application, for the lifting, under Article 83 of the Constitution, of the immunity from prosecution of a Member of the House of Representatives, Nicos Sampson, in relation to the offences set out in the charge sheet attached to the application, counsel for the Respondent raised an objection that the Attorney-General of the Republic, Mr. Criton Tornaritis, on behalf, and with the consent, of whom, in accordance with the relevant legislation, the charges were framed and the said application filed, was not, during the material time, lawfully in office as the Attorney-General, because he ought to be deemed to have compulsorily retired therefrom on the 27th May, 1970, when he attained the age of sixty-eight years.

Counsel for the Respondent submitted, further, that the extension of the services of Mr. Tornaritis as Attorney-General after the 27th May, 1970, was null and void as being unconstitutional, in view of the provisions of Articles 112.4 and 153.7 (1) of the Constitution.

Article 112.4 of the Constitution provides that:—

“ The Attorney-General and the Deputy Attorney-General of the Republic shall be members of the permanent legal service of the Republic and shall hold office under the same terms and conditions as a Judge of the High Court other than its President and shall not be removed from office except on the like grounds and in the like manner as such Judge of the High Court”.

Also, Article 153.7 (1) of the Constitution provides that:—

“ The Greek Judges and the Turkish Judge of the High Court shall be permanent members of the judicial service of the Republic and shall hold office until they attain the age of sixty-eight”.

From the material placed before us it emerges that the services of Mr. Tornaritis as Attorney-General were extended at first

---

Note: The application for leave to prosecute the Respondent was withdrawn before the delivery of the reserved judgment of the Court.

1973
May 21

—
THE ATTORNEY-
GENERAL OF
THE REPUBLIC
v.
NICOS SAMPSON

for three years, until the 27th May, 1973, and subsequently for another three years, until the 27th May, 1976. The extension until the 27th May, 1973—(and this is the one with which we are concerned as the application for lifting the immunity was filed on the 3rd May, 1973)—was effected in accordance with a decision of the Council of Ministers taken on the 9th April, 1970, under the relevant provisions of the Pensions Law (Cap. 311).

Article 153.11 of the Constitution provides that:—

“ The remuneration and other conditions of service of the Greek Judges and of the Turkish Judge of the High Court shall be fixed by a law”.

Also section 8(4) of the Courts of Justice Law, 1960 (Law 14/60), provides that:—

“ Subject to the provisions of the Constitution and of this Law, every Judge shall, in all other respects, be subject to any law or regulation regulating matters of service of members of the public service of the Republic”.

By virtue of section 2 of Law 14/60 the term “Judge” includes, also, a Judge of the Supreme Court.

From the aforementioned provisions it emerges that the Attorney-General is subject, as the Judges of the High Court, “to any law or regulation regulating matters of service of members of the public service of the Republic”.

One of the terms of service of the members of the public service of the Republic is to be found in section 8 of the Pensions Law (Cap. 311), as it has been amended by the Pensions (Amendment) Law, 1967 (Law 9/67). Paragraph 4 of section 8 provides that:—

“ Notwithstanding the provisions of the present section the Council of Ministers may, if it deems it desirable in the public interest, allow an officer to remain in the service after the date when he has attained the age of compulsory retirement, for so long as the Council may appoint”.

As has been already stated, on the 9th April, 1970, the Council of Ministers, by its decision No. 9577, decided the extension of the services of Mr. Tornaritis as Attorney-General for a period of three years, after the 27th May, 1970, when he

1973
May 21

—
THE ATTORNEY-
GENERAL OF
THE REPUBLIC
v.
NICOS SAMPSON

would have attained the age of retirement, namely until the 27th May, 1973, if the President of the Republic would extend, for the same period, the already existing appointment of Mr. Tornaritis as Attorney-General. On the 10th April, 1970, by act No. 103/70, the President of the Republic, being the appropriate organ under the Constitution, extended until the 27th May, 1973, the services of Mr. Tornaritis as Attorney-General.

In view of the fact that the Attorney-General was serving under conditions which included the possibility of the extension of his services, by virtue of section 8(4) of the Pensions Law, and as, also, such extension was made by the organs vested with the relevant powers, namely the Council of Ministers and the President of the Republic, we are of the view that the services of the Attorney-General were lawfully extended until the 27th May, 1973. The same applies, too, to the subsequent extension of the services of Mr. Tornaritis as Attorney-General until the 27th May, 1976, by another decision of the Council of Ministers, No. 12174, taken on the 8th March, 1973, and by another act of the President of the Republic, No. 136/73, of the 13th March, 1973.

For these reasons the objection raised by counsel for the Respondent is dismissed as unfounded.

Objection dismissed.